

Miljøteknisk beskrivelse

til §16a

Rasmus Nansen
Gammelskovvej 9
6534 Agerskov

Udvidelse af slagtekalveproduktion

Datablad

Ansøger og ejer:	Rasmus Nansen Gammelskovvej 9 6534 Agerskov Mobil: 28771181 Mail: rasmusnansen@live.dk
Husdyrbrugets adresse:	Gammelskovvej 9 6534 Agerskov
CVR-nummer:	35119965
CHR-nummer:	51138
Kommune:	Tønder Kommune
Ejendomsnummer:	19690
Marikel nummer:	Agerskov Ejerlav, matrikelnr. 184
Andre husdyrbrug drevet af ansøger:	Ingen
Ansøgningsskema:	224434 i Husdyrgodkendelse.dk
Konsulent:	Slagtekalverådgivning ApS Herningvej 23 7300 Jelling CVR-nr.: 29 21 03 30 Miljørådgiver Maja Bakke Tlf.: 76 80 12 52 Mail: mb@slagtekalve.dk
Ansøgning indsendt:	01-03-2012

Indhold

1.	Indledning	5
2.	Ikke-teknisk resumé (E2)	5
	Landskabelige forhold	5
	Potentielle gener	5
	Natur	6
	Andre miljøpåvirkninger	6
	BAT (Bedste tilgængelige teknologi).....	6
	Alternative løsninger	6
	Der er i forbindelse med optimering af projektet undersøgt alternative placeringer og det er konkluderet, at udnyttelsen af det samlede anlæg udnyttes bedst ved den valgte placering.	6
3.	Husdyrbruget og det ansøgte (B1-B10).....	6
	Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a)	6
	Anlægget	6
	Dyrehold	9
	Produktionsarealer.....	9
	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	11
	Drift af anlæg – management.....	12
	Anlægsarbejder og bygningsændringer (B2, E1a)	12
	Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)	13
	Ophør.....	13
4.	Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)	13
	Planforhold, landskab og kulturarv.....	13
	Generelle afstandskrav	14
5.	Ammoniakemission og -deposition (B5, B4 og D1b).....	15
	Beskrivelse af § 7 natur.....	16
	Fredede- og rødlistearter	18
6.	Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c).....	18
7.	Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, E1b)	20
	Støj (B7, E1b).....	20
	Tiltag mod støjkilder	20
	Rystelser og vibrationer (B7, E1b)	20
	Støv fra anlæg og maskiner (B7, E1b)	20
	Lys (B7, E1b)	21
	Flue- og skadedyrsbekæmpelse (B7, E1b)	21
	Til- og frakørselsveje samt transporter (B7)	21
8.	Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b)	23
	Døde dyr (B8)	23

Affald (B8)	23
Veterinær affald (B7 og F1d).....	23
Ufarligt emballageaffald (B7 og F1d).....	23
Kemisk emballageaffald (B7 og F1d).....	23
Olie- og kemikalieaffald (B7 og B8).....	24
Sprøjtemiddelrester markbrug (B7 og F1d)	24
Affaldsmængder (B8):	24
Ressourceforbrug og spildevandshåndtering (B8).....	24
Energiforbrug (B8).....	24
Vandforbrug (B8).....	25
Spildevand og restvand (B8).....	25
Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug.....	25
9. Risici elementer og håndtering (B7, D1f)	26
Brand (D1f)	26
Gylleudslip (D1f)	26
Udslip af miljøskadelige stoffer (D1f).....	26
Kemikalier (D1f).....	27
Pesticider og sprøjteudstyr (D1f).....	27
Oplag af olie og andre kemikalier (D1f)	27
Samlet vurdering af risici og håndtering	27
10. Valg af BAT, BAT-ammoniakemission (B9, C2)	27
BAT-krav ammoniak.....	27
Egenkontrolprogrammer (C2).....	28
Energi- og ressourceforbrug (C2).....	28
Foder (C2)	28
Opbevaring og udbringning af husdyrgødning og gylle (C2).....	28
Samlet vurdering af husdyrbrugets BAT (B9, C2).....	29
11. Grænseoverskridende virkninger.....	29
12. Konklusion.....	29
13. Bilag.....	29

1. Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse vurderer og beskriver husdyrproduktionen på Gammelskovvej 9, 6534 Agerskov. Der produceres slagtekalve, til konceptet "Dansk Kalv". Husdyrbruget har en ammoniakemission over 3500 kg N/år, hvorved der søges tilladelse til en § 16a godkendelse.

Der søges om en samlet udvidelse på 2565 m² som fordeler sig på en nybygget slut-fede stald, med et produktionsareal på 2280 m² med 420 sti-pladser. I alt ansøges der om et produktionsareal på 5377 m².

Udvidelsen er erhvervsmæssigt nødvendig, da ansøger er en ung ambitiøs landmand, der ønsker at udvikle på sin virksomhed samt gøre den konkurrencedygtig inden for slagtekalve produktionen. Med en udvidelse vil det muliggøre at der kan ansættes en fuldtidsmedarbejder, hvilket ikke kan lade sig gøre under de nuværende forhold. Det er derfor erhvervsmæssigt nødvendigt at udvide produktionen, for at fremtidssikre at virksomheden kan udvikle sig.

Parenteser i afsnit henviser til BBKG 2020-12-29 nr. 2256 Bilag 1, som beskriver de ansøgningskrav der stilles ved en ansøgning om miljøgodkendelse efter §16 a eller §16 b i husdyrbrugloven.

---

2. Ikke-teknisk resumé (E2)

Denne miljøtekniske beskrivelse omhandler husdyrbruget på Gammelskovvej 9, 6534 Agerskov. Der produceres slagtekalve på ejendommen, med en nuværende produktionstilladelse fra 2016 (tillæg). Det tilladte dyrehold i den gældende godkendelse er: 945 tyrekalve (60-220 kg), 945 ungtyre (220-400 kg), 655 tyrekalve (55-180 kg) og 655 ungtyre (180-440 kg), svarende til 505,1 DE.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at bygge en ny slut-fede stald, som hovedsageligt skal være en sengebåsstald, men der skal også være et mindre areal med dybstrøelse, som skal tjene som aflastningsområde. Derudover ønskes der en omlægning fra den gamle miljøgodkendelse, med 505,1 DE til stipladsmodellen, hvor produktionsareal er den bærende faktor og ikke antal af dyr. at der kan produceres frit i forhold til antal dyr, i de eksisterende produktionsarealer. Dog skal dyrevelfærden sikres i form af pladskrav m.v. Hvis der gives godkendelse til at opføre en ny slut-fede stald, forventes dyreholdet at blive ca. 1300-1400 producerede kalve om året.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger nordøst for Agerskov. Ejendommen har en samlet bygningsmasse og det nyopførte staldanlæg vil blive bygget i tilknytning til og i samme stil, som de eksisterende bygninger. Dette er med til at minimere bygningens indvirkning på det omkringliggende område og tilbygningen vil ikke syne væsentligt større end ejendommen er på nuværende tidspunkt. Der er umiddelbart ingen landskabsmæssige udpegninger for området i Tønders kommuneplan (2017-2029). På baggrund af dette vurderes det at det ansøgte ikke vil have en direkte eller indirekte påvirkning af landskabet.

Potentielle gener

Der er foretaget en konkret vurdering af de potentielle gener der kan være fra husdyrbruget.

Lugtgeneafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

I forhold til nabobebyggelse vurderes det, at generne ved transporter til og fra ejendommen vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold er hensigtsmæssige.

Natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Mandbjerg Skov, ligger mere end 5 km væk. Omkring ejendommen er der flere §3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske, nationale, eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjpåvirkning af omgivelser mm. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste tilgængelige teknologi)

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 5.755 kg. ammoniak pr. år. Dog udledes der kun 5.198 kg ammoniak pr. år, hvilket giver en margin på 557 kg ammoniak. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. BAT kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af teltoverdækning på en gylletank e.l.

Alternative løsninger

Der er i forbindelse med optimering af projektet undersøgt alternative placeringer og det er konkluderet, at udnyttelsen af det samlede anlæg udnyttes bedst ved den valgte placering.

---

3. Husdyrbruget og det ansøgte (B1-B10)

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets beliggenhed, indretning og drift. Derudover er der en afdækning af husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne i forhold til ammoniak- og lugtemission samt en beskrivelse af husdyrbrugets håndtering af gener såsom støv, støj og skadedyrsbekæmpelse.

Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a)

Anlægget

De eksisterende staldanlæg på Gammelskovvej 9, er ældre stalde, der tidligere er blevet brugt til mælkeproduktion. Ansøger overtog ejendommen i 2013, hvor han påbegyndte udsætning af malkekvæg samtidig med at produktionen af slagtekalve blev påbegyndt. Der er løbende lavet tilpasning til slagtekalveproduktionen i de eksisterende stalde. Slutstald er den gamle malkestald, som er indrettet med et 4 meter bredt foderbord samt to produktionsarealer, som er sengebåsstald med fast gulv og skraber (se Bilag 1 for oversigtsskitse af indretning.). Der skræbes hver 2. time. Mellemstald er en gammel ungdyrstald. I dag anvendes den som mellemstald, hvor kalvene kommer fra startstalden og opholder sig, til de er klar til at komme i sengebåsene i slutstalde (til de er ca. 170 kg). Der er to produktionsarealer i mellem-stald. Der er et dybstrøelsesareal (ca. 370 m²) og så er der et foderbord på ca. 3 m og et dybstrøelsesareal m. lang ædeplads m. spalter, som har kanal og linespil (ca. 525 m²). De mindste kalve er i startstalden. Dette er dybstrøelsesareal med en midtergang på ca. 4 m. Der er en "Hytteplads", hvor der er dybstrøelsesareal til små og mellemstore kalve.

Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet, ved at opføre en ny slut-fede stald, hvor der skal være ca. 420 stipladser. Den vil blive 90 m lang og ca. 28,5 m bred. Der bliver 3 produktionsarealer, to lange rækker med sengebåse, fastgulv med skraber og ajlefløb og et enkelt mindre område, med fire syge- og aflastningsbokse, som er dybstrøelse. Der er et ca. 4,5 m bredt foderbord centreret i midten af stalden. Bilag 2 vider produktionsarealerne i den nye stald (stald nr. 5 på bilag 2).

På ejendommen er der tre gyllebeholdere, en lille beholder fra 1991 på 400 m³, som bruges til overfladevandsopsamling (ajlebeholder), en fra 1999 på 1.060 m³ samt en fra 2005 på 4.067 m³. De to store gyllebeholdere bruges til retur-gylle fra biogasanlægget. Der pumpes ikke aktivt gylle fra staldene til gyllebeholderne. I ansøgt drift vil den største gyllebeholder fra 2005, blive teltoverdækket for at mindske emission fra denne.

Derudover er der en foderlade til opbevaring af foder (bygning 6, figur 1) og i ansøgt drift, vil der være to fodersiloer i forbindelse med den nye stald, som skal indeholde korn og kraftfoder til kalve i den nye stald, da der etableres automatisk fodringsanlæg i denne stald. I de øvrige stalde fodres manuelt via foderbord eller i krybber.

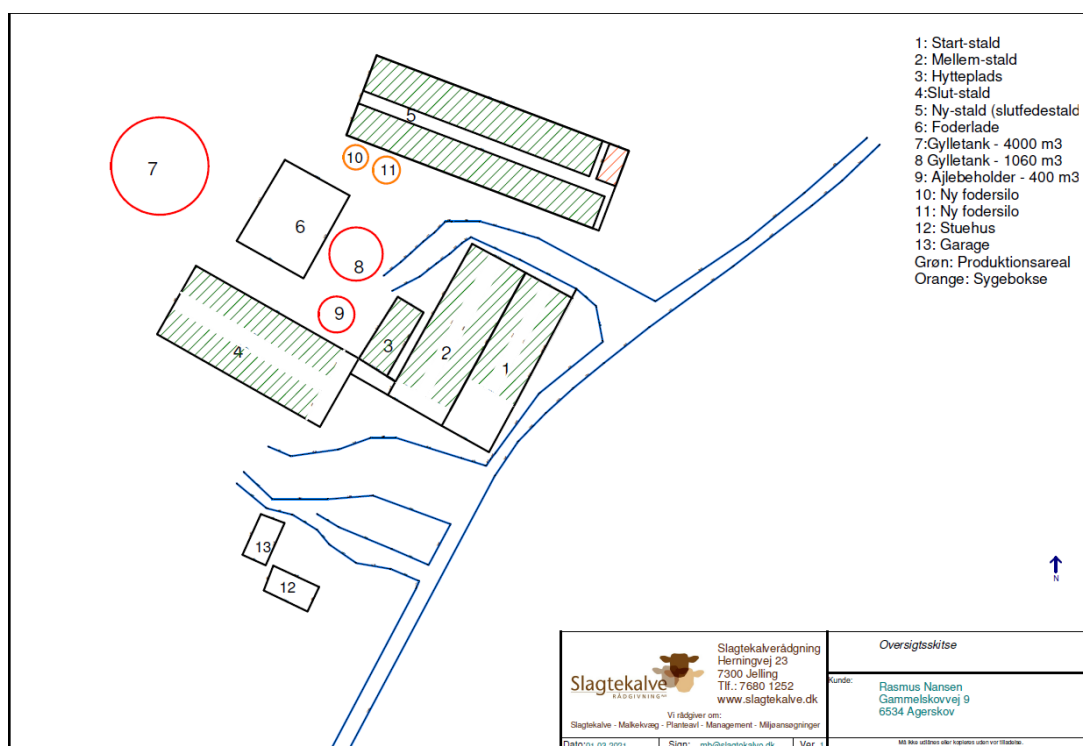

Figur 1 Bygningsoversigt. 1 = startstald, 2=mellemstald, 3=hytteplads, 4=slutstald, 5=ny slutstald og 6=foderlade.

Produktionsarealet i ansøgt drift fordeles som vist i nedenstående Figur 2:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Start-stald	906	Blandet ventilation	3 m	(#391069) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	906
Mellem-stald	1074	Blandet ventilation	3 m	(#391074) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	394
				(#391073) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	368
				(#391072) Ammekøer, slagtekalve. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	132
Slut-stald	1466	Naturlig ventilation	3 m	(#391080) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv	0	1222
"Hytteplads"	175	Naturlig ventilation	3 m	(#391083) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	175
Ny stald	2565	Naturlig ventilation	3 m	(#391086) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	80
				(#391085) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2100
Sum						5377

Figur 2 Oversigt over stalde og produktionsareal. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Figur 3. Produktionsarealet. De områder markeret med grøn, er produktionsarealer. Det orangeskraverede område i stald 5, er syge- og aflastningsbokse.

Produktionsarealet fordeles som vist i Figur 3.

Igennem de seneste 8 år har ejendommen udviklet sig fra mælkeproduktion til slagtekalveproduktion. Produktionsarealerne har udviklet sig, som anvist i tabel 1.

Tabel 1 Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt 2021
Start-stald	Kalve (u. 6 mdr.), dybstrøelse.	906	906	906
Mellem-stald	Kalve (u. 6 mdr.), dybstrøelse, Kalve (u. 6 mdr.), dybstrøelse med lang ædeplads med spalter (kanal, linespil).	500	894	894
Slut-stald	Ammekøer, slagtekalve (o. 6 mdr.) og Kalve (u. 6 mdr.), Sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.	1222	1222	1222
Ny stald	Ammekøer, slagtekalve (o. 6 mdr.) og Kalve (u. 6 mdr.), Sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	-	-	2280
"Hytteplads"	Kalve (u. 6 mdr.), dybstrøelse	-	175	175
I alt		2628	3197	5377

Dyrehold

Der er en tillægsgodkendelse af en § 12 fra 18. marts 2019, som giver godkendelse til produktion af 945 tyrekalve (60-220 kg), 945 tyrekalve (220-400 kg), 655 tyrekalve (55-180 kg) og 655 ungtyre (180-440 kg), svarende til 505,1 DE.

Det forventede dyrehold efter udvidelse af produktionsareal vil være 1300-1400 slagtekalve produceret pr. år.

Produktionsarealer

Produktionsarealerne er vist i figur 3. Hvor muligt, er der ansøgt med bruttoareal for at give mest muligt fleksibilitet for ansøger. Dette er gældende for start-stald og "Hytteplads". Produktionsarealerne er opgjort af ansøger og rådgiver i januar 2021. Produktionsarealernes størrelse er alle vist i tabel 1.

8-års drift

Ejer overtog gården i 2013, hvor der var mælkeproduktion på ejendommen. Alle eksisterende staldafsnit var i brug, men blev anvendt til andre formål. Slut-stald var ko- og malkestald. Der var etableret sengebåse med fast gulv og skraber. Mellem-stald blev anvendt til ungdyr i form af kvier. Start-stald blev i 8-års driften brugt som delvis lade og til ungdyr. Kalvene gik i kalvehytter, som er markeret med orange på billede 1.

"Hytteplads" var en af tre plansiloer på ejendommen. De to resterende plansiloer, lå placeret der, hvor der i nudrift og ansøgt drift er foderlade, markeret med gul på billede 1.

Billede 1. Oversigtsbillede af driften i år 2012 (8-årsdrift), plansiloer er omrammet af gule streger.

Nudrift

I nudrift produceres der ca. 950 slagtekalve pr. år, under konceptet "Dansk Kalv". De eksisterende bygninger bruges, men er løbende siden 2013 blevet indrettet til produktion af slagtekalve. I start-stald er der bygget dybstrøelses bokse, med plads til ca. 8 kalve i hver boks. Der er to produktionsarealer, som er separeret af en mellemgang. I den sydlige ende af startstald er der et opbevaringsareal til bl.a. traktor og strømmaskine.

Mellem-stald bruges til mellemstørrelse kalve (100-180 kg). Der er et areal med dybstrøelsesbokse og et areal med dybstrøelsesbokse, som hvileareal, med tilhørende spalteædeplads. Der er kanal og linespil under spalteædepladsen.

Slut-stald er den gamle ko-stald, som er en sengebås stald med fast gulv og skraber. Der skræbes hver 2. time. Her færdigfedes kalvene inden de slagtes. Der er to aflastningsbokse, som er dybstrøelse.

Ansøgt drift

I ansøgt drift er målet at producere 1300-1400 slagtekalve om året under konceptet "Dansk Kalv", som er et koncept under Danish Crown, der tilstræber at øge dyrevelfærden og bæredygtigheden af dansk slagtekalveproduktion. Bl.a. skal kalvene som minimum have 10 % mere plads i forhold til lovgivningskravene og der laves "Klimakalv" for at sikre en bæredygtig og energivenlig produktion. Alle produktionsarealer i nudrift indgår uændret i ansøgt drift. Produktionen skal som i nudrift, være to-delt produktion, med dybstrøelsesarealer til små- og mellemstore kalve samt i aflastningsbokse. De største kalve skal færdigfedes i stald med sengebåse og fast gulv med skraber. Den nye stald der søges om

miljøtilladelse til, vil også være en sengebåsstald med fast gulv og skraber. Derudover vil der være 4 dybstrøelsesbokse, som skal have til formål at være aflastnings- og sygebokse. Stalden vil bestå af to arealer med sengebåse og fast gulv. Der vil blive etableret et foderbord på ca. 4,5 m. Dette skal hovedsageligt bruges som transportvej til at komme ind med maskiner, samt skal der være grovfoder tilgængeligt for kalvene, via foderbordet. Hvis det på et senere tidspunkt ønskes at fodre anderledes end med automatisk foderanlæg, skal det kunne bruges som almindeligt.

Produktionsarealer, dyretyper og staldsystemer fremgår af tabel 1. Produktionsarealerne kan ses på oversigtskort, som er vedlagt som bilag 2 eller på figur 3.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyret har to gyllebeholdere og en ajlebeholder, der opsamler overfladevand. Opbevaringsanlæggene er identiske i alle drifter. Dog bliver der i nudrift og ansøgt drift ikke pumpet gylle fra staldanlæggene i gylletankene. Der bliver kun leveret afgasset gylle fra biogasanlæg i de to beholdere.

3. Overblik over husdyrgødning					
Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende	Har en kapacitet på 4000 m ³			792
Gyllebeholder 2	Flydende	Kapacitet på 1060 m ³			244
Ajlebeholder	Flydende	Overfladevand opsamles her. Vandet bruges til at fortynde gyllen med, i mellem stalden. Har en kapacitet på 400 m ³			99
Nudrift					
Gyllebeholder	Flydende	Har en kapacitet på 4000 m ³			792
Gyllebeholder 2	Flydende	Kapacitet på 1060 m ³			244
Ajlebeholder	Flydende	Overfladevand opsamles her. Vandet bruges til at fortynde gyllen med, i mellem stalden. Har en kapacitet på 400 m ³			99
8 års drift					
Gyllebeholder	Flydende	Har en kapacitet på 4000 m ³			792
Gyllebeholder 2	Flydende	Kapacitet på 1060 m ³			244
Ajlebeholder	Flydende	Overfladevand opsamles her. Vandet bruges til at fortynde gyllen med, i mellem stalden. Har en kapacitet på 400 m ³			99

Figur 4. Overblik over husdyrgødningsopbevaringsanlæg i de tre drifter.

I figur 4 er der et overblik over opbevaring af husdyrgødning på ejendommen.

Der produceres dybstrøelse fra start-stald, mellem-stald og "hytteplads". Dette afhentes af biogas, når det muges ud. Der muges så vidt muligt ud, så dybstrøelse afleveres direkte i container, eller ligger kort tid inden afhentning. Dybstrøelsen bruges til biogasproduktion ved et nærliggende biogasanlæg, som tilbageleverer afgasset gylle, i de to gyllebeholdere.

Gylle fra mellemstaldens ædeplads ledes via gyllekanal til fortanken, hvor det afhentes af biogasanlægget hver 10. dag. Det samme er gældende for gyllen der kommer fra slut-stalden. Der er fast gulv i slut-stalden, som skraber hver 2. time. Det ledes til fortanken, som tømmes hver 10. dag.

I gylletankene sikres et tæt flydelag, hvorved ammoniakfordampningen begrænses. Al håndtering af gylle foregår under konstant opsyn. Hvis der forekommer spild, opsamles det straks. Gyllen i gyllebeholderne omrøres udelukkende i forbindelse med udbringning af gylle. Gylleudbringning foretages ikke af ansøgere, men af forpagter, der driver den tilhørende jord til ejendommen.

I nudrift er gylletankene ikke overdækket, men i ansøgt drift vil gylletank 1 blive teltoverdækket.

Der er også en mindre ajlebeholder på ejendommen. Denne opsamler overflade- og tagvand, fra ejendommen. Dette pumpes over i mellemstaldens gyllekanal, hvor det fortynder gyllen.

Samlet set vurderes det at der er passende opbevaringskapacitet i de eksisterende anlæg. Det vurderes, at ejendommens teknikker til opbevaring og behandling af husdyrgødning lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Se i øvrigt afsnit 10 omhandlende BAT.

Drift af anlæg – management

I nudrift driver ansøger selv produktionen. Men udvidelsen vil gøre det muligt at få en ansat, som vil bidrage til at drive produktionen. Driften af anlægget er beskrevet i de ovenstående afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele reparerer eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen i form af fast dyrlægeaftale
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab for ejendommen
- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholdere
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og opformering af skadegørende dyr og insekter.
- Som led i ejendommens miljøgodkendelse er der udarbejdet en Beredskabsplan med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø. Planens indhold vil være kendt for gårdens ansatte ligesom planen udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand eller lignende.

Anlægsarbejder og bygningsændringer (B2, E1a)

Der ønskes at opføre en ny slut-fede stald placeret i sammenhæng med det resterende produktionsanlæg, for at udvide produktion af slagtekalve til ca. 1300-1400 kalve pr. år imod godt 1000 producerede kalve pr. år på nuværende tidspunkt. Den vil blive 90 m lang og 29 m bred. Den placeres på nordsiden af anlægget og vil starte i lige linje med startstalden, så der holdes en lige linje for ejendommen, ud til Gammelskovvej. Placeringen er vigtigt for arbejdsflowet på ejendommen. Dyrene fra mellemstalden skal have let adgang til den nye stald ved flytning, samt det skal være nemt for vognmanden at afhente kalve, der skal slagtes. Derfor mener vi dette er den bedste placering. Der skal etableres automatiskfodringsanlæg i den nye stald,

derfor skal der opsættes to siloer med en opbevaringskapacitet på 65 m³ hver, som skal indeholde henholdsvis korn og kraftfoder. De bliver hver 12 m høje.

Den nye slutstald vil blive opført i samme materialer, som de eksisterende bygninger. Østsiden, som er den del af stalden der peger ud mod Gammelskovvej, vil blive lavet i rød mursten, med en port som kan åbnes. Siderne af stalden vil blive med røde stålplader, gardiner og hvide plader over gardinerne, så de ligner de andre bygninger på ejendommen. I den vestlige ende vil der også være en port. Tagpladerne vil være naturgrå i farven, samme type som på de eksisterende bygninger. Kip højden bliver 8 m.

Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Der er ikke produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug. Dog ejer Rasmus Nansen en halmlade på naboejendommen, hvor han opbevarer halm som anvendes på Gammelskovvej 9.

Ophør

Ved ophør af produktion på ejendommen, tømmes produktionsanlæg for dyr og gødning og anlægget vaskes og desinficeres.

Følgende tiltag planlægges ved husdyrbrugets eventuelle ophør:

- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg tømmes og rengøres.
- Husdyrgødningen bortskaffes efter gældende regler.
- Gyllebeholdere rengøres og sløjfes.
- Foderbeholdere og -anlæg tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden orienteres om husdyrbrugets ophør.

---

4. Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Planforhold, landskab og kulturarv

Husdyrbruget ligger på Gammelskovvej 9 nordøst for Agerskov. Den er placeret i landzone, som ligger udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder. Den ligger i et større område, som er præget af landbrug og markdrift. Den ligger udenfor fredede områder og beskyttelseszoner. Der vil blive plantet læhegn bagved den nye stald, for at afskærme mod nabo (Gammelskovvej 11). Læhegnet vil bestå af hjemmehørende arter.

I figur 5 ses placeringen af fredede fortidsminder, som ligger i nærheden af ejendommen. Der er over 200 m til de fredede fortidsminder, fra ejendommen af og den nye stald.

Figur 5. Placering af fredede fortidsminder (røde prikker) i nærheden af husdyrbruget, det område der er markeret med blå, er ansøgers ejendom. Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

Husdyrbruget ligger i et område med almindelig drikkevandsinteresse og påvirker ikke indvindingsopladende fra de nærmeste vandværker.

Generelle afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 har fastsat nogle krav til minimumsafstande fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne. Afstandskrav og den faktiske afstand fra anlægget vises i tabel 2 og 3.

Der er ingen vandboringer i nærheden eller på ejendommen.

Alle afstandskrav overholdes i forhold til § 6 og § 8 punkter.

Afstande § 6:

Tabel 2. Afstandskrav og faktiske afstand til § 6 punkter.

Område	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Gammelskovvej 11)	50	Ca. 244 m.
Nærmeste samlede bebyggelse (Bytoften 20, Agerskov)	50	Ca. 2 km.
Nærmeste byzone/sommerhusområde (Agerskov)	50	Ca. 2 km.

Afstande § 8:

Tabel 3. Afstandskrav og faktiske afstand til § 8 punkter.

Nærmeste	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	25	Ca. 800 m	Lerskovvej 2 DGU nr. 150.472
Fælles vandindvindingsanlæg	50	Ca. 7,5 km	Toftlund Vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 kvm	15	Ca. 300 m.	Vandløb syd for anlæg
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 60 m.	Gammelskovvej
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 m.	
Beboelse på samme ejendom	15	>15 m.	
Naboskel	30	>30 m.	

Det vurderes at, på baggrund af de ovenfor nævnte oplysninger, at alle afstandskrav til § 6 og § 8 punkter er overholdt.

---

5. Ammoniakemission og -deposition (B5, B4 og D1b)

Via husdyrgodkendelsen.dk er der lavet en beregning af ammoniakemissionen i de tre drifter. Ammoniakberegningen er lavet på baggrund af gulvtype, dyretype, opbevaringslagre samt miljøteknologier. Den samlede ammoniakemissionen er vist i figur 6. I figur syv er den samlede emission i ansøgt drift vist, samt den meremission der er i forhold til nu- og 8-års- drift. I ansøgt drift er den totale ammoniakemission 5.198 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5302	454	5755
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4903	295	5198
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	557
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 6. Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager). Fra Husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i		
Samlet emission: 5198,0 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 2698,6 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 2220,7 (kg NH ₃ -N/år)

Figur 7. Samlet resultat af ammoniakberegninger. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Der er beregnet ammoniakdeposition på en række naturpunkter, der ligger nærmest anlægget:

Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	2	Bn	0,1	0,1	0,2
Beskyttet vandløb	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,1	0,0	0,1
Hede	Kategori 2	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Stilke krat	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Nedbrudt højmose	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Mandbjerg Skov	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Naturligt tilgroet lysåben areal	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,1	0,1	0,1
Mose 1	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,1	0,1	0,3
Mose 2	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,9	0,7	1,8

Figur 8 Ammoniakdeposition på de nærmeste beliggende naturpunkter. Skemaet er fra Husdyrgodkendelse.dk

Beskrivelse af § 7 natur

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbrugslovens §7, er Mandbjerg Skov vest for anlægget i en afstand på ca. 5 km.

Der er foretaget en ammoniakdepositionsregning på dette område, som viser, at totaldepositionen er på 0,0 kg N/ha/år. Der er regnet med flere end 2 andre husdyrbrug i nærheden, hvilket gør, at depositions-

maksimalt må være 0,2 N/ha/år. Det vurderes på denne baggrund, at området ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen af slagtekalveproduktionen.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §7, er et overdrev øst-nordøst for anlægget i en afstand på ca. 9 km.

Der er foretaget en beregning på ammoniakdeposition på området, som viser, at totaldepositionen på naturområdet er på 0,0 N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 2-natur er 1,0 N/ha/år. Det vurderes derfor, at området ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen på ejendommen.

Nærmeste kategori 3-natur beligger ca. 270 m øst for ejendommen. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, samt ammoniakfølsomme skove.

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug vurderer kommunen, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg NH₃-N pr. år.

Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på området, som viser, at merdepositionen er på under 1 kg NH₃-N pr. år. Det vurderes derfor, at området ikke vil blive negativt påvirket af projektet på Gammelskovvej 9.

Øvrig §3-beskyttet natur vurderes ikke mere ammoniakfølsom. Det skal dog stadig påses, at der ikke sker tilstandsændringer i ikke-ammoniakfølsom, §3-beskyttet natur. Der er foretaget konkret vurdering af beskyttelsesniveauet for de enkelte, ikke-ammoniakfølsomme §3-naturområder. Vurderingsgrundlaget for disse områder kan dog aldrig være mere skærpede, end vurderingsgrundlaget for kategori 3-natur, hvor individuel vurdering først foretages, når merdepositionen til naturområdet er på 1,0 kg NH₃-N pr. år eller mere.

Omkring anlægget på Gammelskovvej 9, ligger der indenfor en radius på 500 m flere områder, der er beskyttet efter NBL §3. I Husdyrgodkendelse.dk viser beregninger (se figur 8), at merdepositionen på to moser (benævnt Mose 1 og Mose 2) nærmest ejendommen ikke overstiger 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at der ikke skal vurderes yderligere på disse moser.

Afstande til nærmest liggende kategori- 1, 2 og 3 natur er opgivet i tabel 4. Der er udpeget yderligere naturpunkter til beregning i husdyrgodkendelsen.dk, end der er vist i tabel 4.

Afstande §7:

Tabel 4. Afstande til nærmest beliggende natur.

Naturkategori	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald
Kategori 1-natur, nærmeste (Mandbjerg skov, vest)	50	Ca. 5,5 km
Kategori 2-natur, nærmeste (Overdrev øst-nordøst)	50	Ca. 1,2 km
Kategori 3-natur, nærmeste (Mose øst for ejendom)	-	Ca. 270 m

Fredede- og rødlistearter

Derudover er der blevet undersøgt for fredede- og rødlistearter i nærområdet omkring ejendommen og dets anlæg. Der er fundet tre rødlistearter i nærheden (figur 9). Der er fundet *Lutra Lutra* (Odder), *Picea abies* (Rød-gran) og *Ranunculus polyanthemos* (Mangeblomstret Ranunkel), samt en fredet art – odderen.

Alle tre arter er fundet over 1 km fra ejendommen. Derfor vurderes det at der ikke vil være en negativ påvirkning af den ansøgte drift.

Figur 9. Fredede- og rødlistearter i omegnen af Gammelskovvej 9, 6534 Agerskov. Det blå-markerede område, er ejendommen. De røde markeringer viser hvor der er fundet fredede- eller rødlistearter. Kilde:

<https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>

6. Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c)

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med udmugning af dybstrøelse samt udbringning af gylle.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk og er angivet i tabellen herunder:

Tabel 5.

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	9.910,7	41.561	9.910,7	41.561
Ansøgt drift	16.668,7	69.901	16.668,7	69.901
Forskel	6.758	28.340	6.758	28.340

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Som angivet i tabellen stiger lugtemissionen fra anlægget, da produktionsarealet øges.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller samlet bebyggelse. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående figur 10:

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gammelskovvej 11	2	FMK	129,1	129,1	307,8	Ja
Bytoften 20	2	NY	424,1	458	2160,9	Ja
Agerskov Ejerlav, Agerskov	2	NY	610	695,4	2142,6	Ja
Konsekvenszone: 546 m						

Figur 10. Samlet resultat af lugtberegning. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Lugtberegningerne viser, at lugtgeneafstanden overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse, byzoner og samlet bebyggelse. Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes det, at der ikke vil opstå væsentlige lugtgener hos naboer m.v. til anlægget.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande. Da der ligger flere landbrug i omegnen af ejendommen, er der beregnet med en kumulation på 2 eller mere.

7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, E1b)

Ved en husdyrproduktion, vil der forekomme andre emissioner og genepåvirkninger. Disse er der redegjort for i følgende afsnit.

Støj (B7, E1b)

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende installationer eller arbejdsområder støj, som kan genere omgivelserne:

Tabel 6. Støjklilder

Støjkilde	Tidsrum
Korn- og fodertransporter	Udelukkende i dagtimerne.
Håndtering af halm (strømaskine)	Dagtimer, ca. 45 min. pr. dag
Kornvalser	Dagtimer, 2-3 timer i tidsrummet kl.7-17
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimer (ikke dagligt)
Interne og eksterne transportere	Normalt i dagtimerne
Ind- og udlevering af dyr	Dagtimer
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne

Støj fra husdyrbruget stammer hovedsageligt fra husdyr, korn- og fodertransportsystemer, tilkørsel af halm og fra- og tilkørsel af husdyrgødning (tabel 6). Herudover kan der opleves støj ved interne transportere og transport til og fra ejendommen. Til udstrøning af halm anvendes en eldreven/batteri strømaskine i dybstrølesstald. I sengebåsestald strøes med håndkraft.

Tiltag mod støjklilder

Kornvalser er placeret i foderladen, så den står indendørs for at begrænse støjudbredelse. Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner repareres, så vidt det er muligt, indendørs for at reducere støj. Støjgener fra transportere vil blive imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

Rystelser og vibrationer (B7, E1b)

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget, vil kunne opstå eller forekomme i forbindelse med transportere til og fra ejendommen, transport internt på husdyrbruget, flytning af dyr, aflæsning af foder samt ved udbringning af gylle. Dog vil det ikke adskille sig i ansøgt drift, fra nudrift og det vurderes at rystelser og vibrationer ikke vil give anledning til gener for naboer.

Støv fra anlæg og maskiner (B7, E1b)

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv ifm. transportere på og omkring ejendommen, ved halmtildeling samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af foder og afgrøder foregår primært i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. I ansøgt drift etableres automatisk fodringsanlæg, som begrænser støv i forbindelse med foder håndtering betragteligt, da det er lukkede systemer fra levering af foderstof, til det ender i krybben ved kalvene. Udfodring kan give anledning til støv, men man bestræber sig på at have mindst muligt smuld i foderet, for at optimere fodereffektiviteten, hvilket er med til at nedbringe støv. Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne. Eventuelle gener søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Lys (B7, E1b)

Alle staldafsnit er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er alene tændt, når der pågår arbejde i staldene, dog anvendes der ofte kun naturligt dagslys, hvorved elektrisk lys ikke er tændt i dagtimerne. Der er udendørs orienteringslys som er placeret på diverse gavle. Der udskiftes løbende til energibesparende LED-lys i de eksisterende stalde. I Ny stald vil der blive etableret LED-belysning.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Flue- og skadedyrsbekæmpelse (B7, E1b)

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulig. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november måned. Der foretages således effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

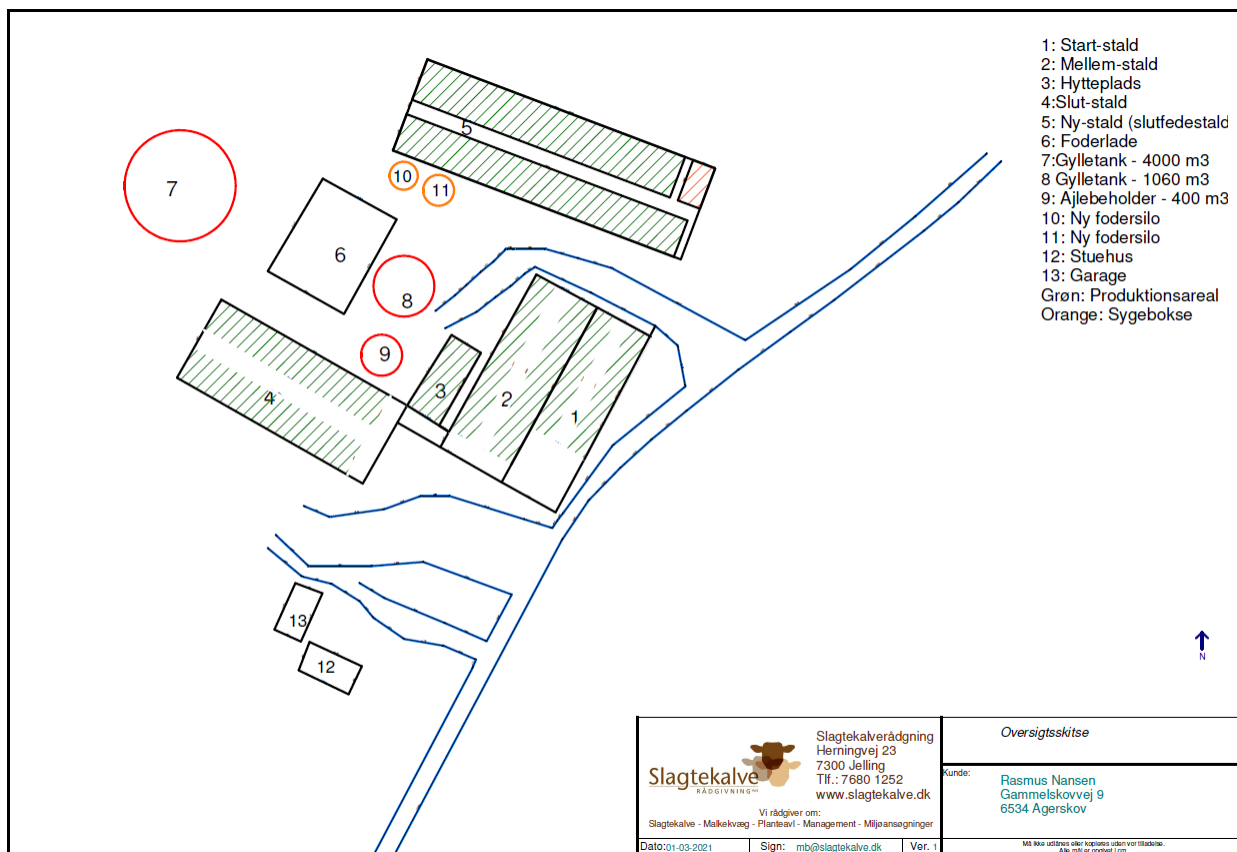
Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Derudover er der indgået en aftale med Rentokil, autoriseret skadedyrsbekæmpelsesfirma, som besøger ejendommen en gang i kvartalet, for at følge op på kasserne placeret på ejendommen. Derudover kommer de ud ved behov. Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Til- og frakørselsveje samt transporter (B7)

Anlægget ligger tilbagetrukket fra offentlig vej (Gammelskovvej) med to udkørsler til Gammelskovvej. Begge udkørsler er placeret på østlig side af anlægget (figur 11). Umiddelbart bruges den nordligste af de to udkørsler, til erhvervsorienteret kørsel. Denne føre om til foderladen, til opsamlingsplads (kalve til slagt hentes her) og til gylletanke. Der ligger en nabo uden landbrugspligt (gammelskovvej 11) i umiddelbar nærhed (ca. 270 m) af den nordøstlige udkørsel.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen udgøres af transporter med foderstoffer/halm og levering/afhentning af dyr samt afhentning af husdyrgødning. Transporterne vil primært foregå i dagtimerne. Ca. 70 % af tilkørslen vil komme fra den sydlige side af anlægget. I vækstsæsonen vil der kunne forekomme transporter uden for normal arbejdstid. Til- og frakørselsveje fremgår af 11.

Figur 11. Tilkørselsforhold på Gammelkovvej 9. Blå streger viser veje.

På ejendommen er der opført foderlade med plansiloer og i ansøgt drift vil der opføres fodersiloer, som medfører at antallet af transporter reduceres, da større mængder foder kan leveres og opbevares. Udvidelsen forventes at give 14 ekstra transporter af færdigfoder, da antal kalve udvides. I 2022 overgår dyrkningen af markarealerne til ansøger, da en forpagtningsaftale udløber. Dette resulterer i at der vil blive produceret hjemmedyrket korn. Korn skal derfor ikke leveres fra ekstern kilde. Derfor forventes antal af transporter at blive reduceret i 2022.

Transporterne til/fra husdyrbruget vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid.

På baggrund af ovenstående beskrivelse af husdyrbrugets håndtering af transporter vurderes det, at transporterne ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Tabel 7. Antal transporter i nu- og ansøgt drift

Transporttype	Antal transporter pr. år	
	Nudrift*	Ansøgt drift
Afhentning af gylle (biogas)	37	37
Halm	52	52
Foder	38	52
Brændstof	12	12
Levende dyr fra ejendommen	26	26
Levende dyr til ejendommen	18	18

Døde dyr	26	26
Affald	12	12
Antal årlige transporter	221	235

8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b)

Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares nordligt på ejendommen, på en plads bag mellemstald, hvor dyrene placeres under kadaverdæksel, inden bortskaffelse af autoriseret destruktionsanstalt (DAKA). Der dør ca. 40-50 dyr om året.

Dødeligheden registreres og følges nøje, via anerkendt IT-system, DMS, til kvægbrug.

Affald (B8)

Veterinær affald (B7 og F1d)

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

Landbruget anvender ikke medicinske præparater som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø.

Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre) opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem kommunal godkendte og anviste ordninger.

Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger.

Ufarligt emballageaffald (B7 og F1d)

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage – hele læs. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke. Derudover forekommer der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler. Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej. Øvrigt affald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativer for affald.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de således gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Kemisk emballageaffald (B7 og F1d)

Kemisk emballageaffald stammer hovedsageligt fra rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte ordninger.

Olje- og kemikalieaffald (B7 og B8)

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner sker normalt af faguddannet personale på landbrugsmaskinværksteder, som bortskaffer spildolie og andet i forbindelse med eftersynene. Den årlige mængde af spildolie på ejendommen er derfor begrænset. Opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunalt godkendte/ anviste ordninger.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/ anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester markbrug (B7 og F1d)

Alt tilhørende jord er forpagtet ud indtil 2022, der er derfor ingen sprøjtemidler på ejendommen. Når driften overtages i 2022, vil de blive opbevaret forsvarligt i tilpassede rum.

Affaldsmængder (B8):

I tabel 8 er de forskellige affaldstyper på ejendommen listet. Der er også lavet et skøn på den årlige affaldsmængde.

Tabel 8. Affaldsoversigt

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktion	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Variierende Skøn: Max. 15 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max. 500 kg	Flemming Poulsen /Kommunal anvist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max. 50 kg	Flemming Poulsen /Kommunal anvist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Apotek eller dyrlæge
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 25 kg	Kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 10 kg	Kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	500 kg	Flemming Poulsen /Kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	< 50 kg	Kommunal anvist ordning

Ved staldene er opstillet 1 container, som tømmes en gang om måneden.

Ressourceforbrug og spildevandshåndtering (B8)

Energiforbrug (B8)

Elforbruget i kvægstalde går primært til belysning og drift af teknisk udstyr (eks. varmtvandsbeholder).

Husdyrets el- og dieselforbrug er opgjort i tabel 9, for nudrift samt ansøgt drift. Opgørelsen af elforbruget sker en gang årligt. Der forventes en mindre stigning i el i ansøgt drift, grundet den nye stald, hvor der er

tilkoblet en skraber, er belysning, samt automatisk foderanlæg. Der ønskes at søge tilskud ved energistyrelsen, til opsætning af energibesparende belysning. Der vil være naturlig ventilation i den nye stald, hvorved der ikke vil være behov for energi til at drive ventilation i stalden.

Tabel 9.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	55.000 kWh/år	65.000 kWh/år
Dieselolie	8.000 l/år	8.000 l/år

Jorden dyrkes ikke af ansøger, hvorved der forventes at være samme forbrug af dieselolie i ansøgt drift. Dog vil dyrkning af tilhørende marker blive aktuelt fra 2022, hvorved dieselforbruget vil stige.

Energibesparende foranstaltninger

Der er fokus på energibesparende foranstaltninger: Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer i form af LED-belysning.

Vandforbrug (B8)

Vandforbruget på ejendommen er opgivet i tabel 10. Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og reparerer hurtigst muligt.

Tabel 10. Vandforbrug

Type	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Forbrug af drikkevand	4.500	6.500
Vask af stald	100	100
Vask af maskiner	100	100
I alt	4.700	6.700

Spildevand og restvand (B8)

Overflade- og tagvand opsamles i ajlebeholderen. Herfra føres det til mellemstalden, hvor det bruges til at fortynde gyllen. Husholdningsspildevand og sanitært spildevand ledes til offentlig kloakering. Tagvand fra den nye stald, ønskes ledet til et allerede etableret dræn i marken.

Tabel 11. Vaskevand

Type	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Staldrengøring	100	100
Vaskeplads	100	100
I alt	200	200

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og kommunens Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i eget emballage.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Kommunen.

Det vurderes, at der er redegjort for affalds- og ressourceforbruget, der står mål med størrelsen af dyreholdet.

9. Risici elementer og håndtering (B7, D1f)

Brand (D1f)

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip (D1f)

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved, at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.
- Der føres logbog, som kontrolleres ved tilsyn.

Udslip af miljøskadelige stoffer (D1f)

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab.

Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier (D1f)

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr (D1f)

Findes ikke på ejendommen, da jorden ikke dyrkes af ansøger.

Oplag af olie og andre kemikalier (D1f)

På ejendommen er der en 1.800 l olietank til dieselolie fra 2008. Der er opsat en overfyldsalarm på dieseltanken, ligesom der er monteret en tankpistol med føler som stopper automatisk når tanken er fuld. Desuden tankes på befæstet areal uden afløb, således at eventuelt spild af diesel forhindres. Ved eventuelt spild af diesel opsamles dette af opsugende materiale (eksempelvis kattegrus eller savsmuld).

Samlet vurdering af risici og håndtering

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

---

10. Valg af BAT, BAT-ammoniakemission (B9, C2)

BAT-krav ammoniak

I dette afsnit redegøres for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 5.198 kg NH₃-N/år (figur 12). Det beregnede BAT krav mht. ammoniaktab er overholdt på ejendommen med en margin på 557 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5302	454	5755
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4903	295	5198
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	557
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 12. 5 Samlet BAT-beregning. Fra Husdyrgodkendelse.dk

I den gældende godkendelse, der foreligger fra 2016 er der vilkår om at der i sengebåsstalden, skal skrubes minimum hver 2. time. Det var en del af Miljøstyrelsens Teknologiliste, på daværende tidspunkt. Spalteskrabere er i mellemliggende tid blevet fjernet fra teknologilisten. Dette medfører at BAT-krav til stalden reduceres, da den tidligere anvendte teknologi, nu ikke medregnes. BAT-kravet reduceres hermed til det niveau der beregnes uden effekten fra spalteskraber.

I den gældende miljøgodkendelse er der ikke gjort brug af ammoniakreducerende tiltag ved opbevaring af gylle. I det ansøgte vil der være teltoverdækning af gylletank 1, som er den største beholder. Denne miljøteknologi giver en reduktion af ammoniakfordampning på 50 %, hvilket er medtaget i beregningerne fra husdyrgodkendelsen.

Der er for mellem-, slut- og ny-stald beregnet BAT, i forhold til produktionsarealer. I start-stald og hytteplads er det bruttoarealet der er brugt.

Med det valgte staldsystem er BAT-niveauet opfyldt. Der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Egenkontrolprogrammer (C2)

Der aflæses periodevist el- og vandforbrug. Der føres kontrol med forbrug af foder og hjælpestoffer gennem foderplanlægningen. Flydelag/overdækning på gyllebeholdere kontrolleres og der føres logbog.

Energi- og ressourceforbrug (C2)

Vandforbruget forventes at stige i ansøgt drift, da største delen af det brugte vand på ejendommen er drikkevand til kalvene. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Elforbruget forventes at stige i ansøgt drift. Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og –tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område. De lyse farver i stalden giver bedre udnyttelse af lyset. Kalkning/hvidtning giver mere lys. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek samt justering og vedligeholdelse generelt. Der er lukket for pumpen til gylletanken, da gyllen ikke pumpes til gylletanken, men bliver afhentet af biogasanlæg i fortanken. Der er derved en besparelse i energi ved at tage denne pumpe ud af drift.

Foder (C2)

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er bl.a. BAT at reducere indhold af protein (N) og fosfor i foderet.

Følgende fodringsmæssige tiltag er gjort på husdyrbruget:

- Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold.
- Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges.

Ejer får udarbejdet kvartalsvise effektivitetskontroller, hvormed trivsel og tilvækst nøje overvåges. Ejer køber tilskudsfoder ind til besætningen. Foderet analyseres for kontrol af kvalitet og sammensætning.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning og gylle (C2)

Det er BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Følgende tiltag er gjort mht. gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

- Der etableres flydelag på ikke-overdækkede gyllebeholdere.
- Flydelag/overdækning kontrolleres jævnligt og der føres logbog.
- I ansøgt drift, bliver der etableret teltoverdækning på den store gylletank.

- Der anvendes sugekran ved tømning af gylletanken.
- Gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand kontrolleres jævnligt.
- Lovpligtig 10-års tank-kontrol overholdes.
- Udbringningen af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Udbringning planlægges så der tages hensyn til naboer.
- Udbringning afpasses afgrødernes behov.
- Udbringning undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb.

Udbringning sker fra Gammelskovvej 9, men ikke af ansøger, da jorden er forpagtet ud.

Samlet vurdering af husdyrbrugets BAT (B9, C2)

Det vurderes samlet ud fra ovenstående beskrivelser, at husdyrbruget lever op til BAT inden for management og egenkontrol, uddannelse, staldsystemer, gødningshåndtering, fodring, sundhedsstyring samt håndtering af vand- og energiforbrug.

---

11. Grænseoverskridende virkninger

Der er ingen grænseoverskridende virkninger, da anlægget ligger mere end 30 km fra landegrænsen. Ejendommen er placeret ca. 5 km fra kommunegrænsen til Haderslev Kommune

---

12. Konklusion

Sammenfattet vurderes den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Gammelskovvej 9, 6534 Agerskov, ikke vil have betydelig påvirkning af det omkringliggende miljø. Afstande, emission, BAT og lugtgene er overholdt jævnfør beregninger fra husdyrgodkendelsen.dk.

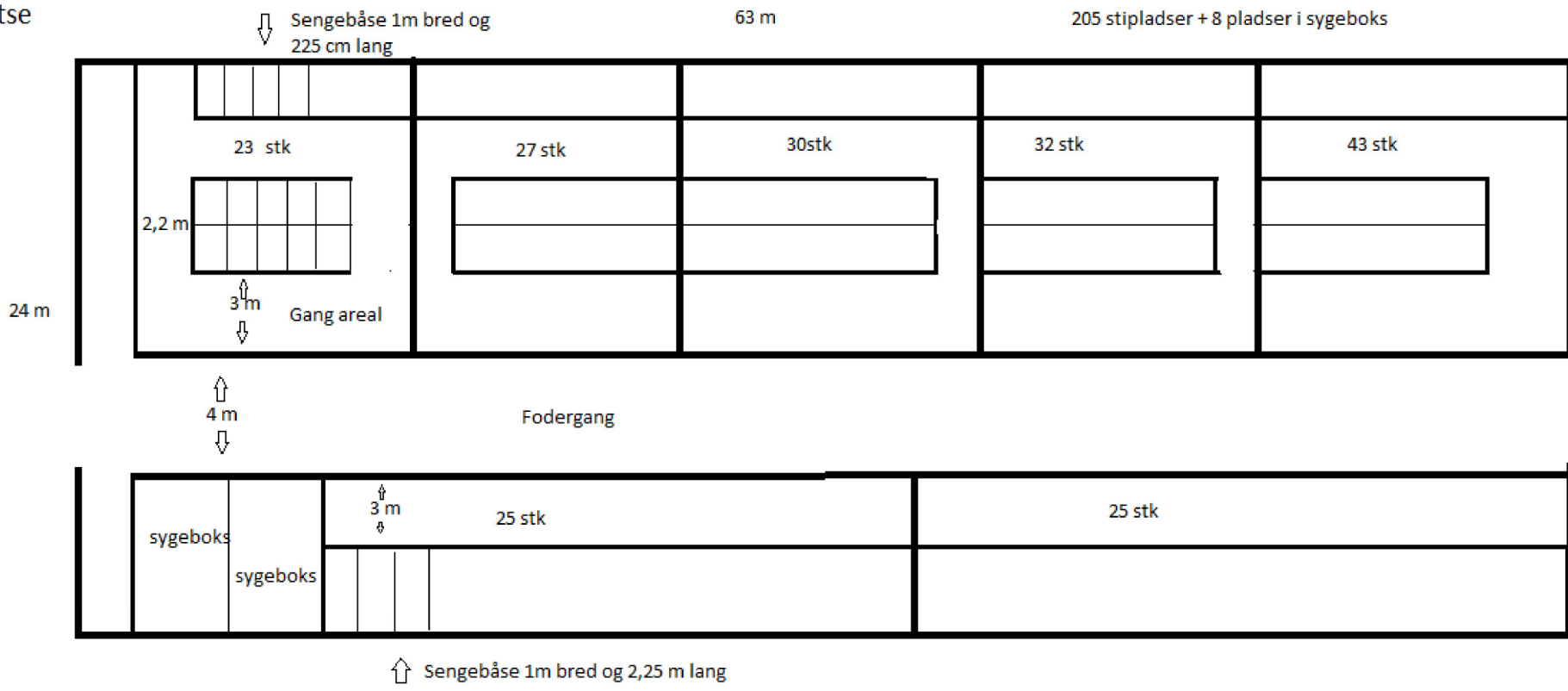
13. Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort over indretning af nuværende slut-stald.

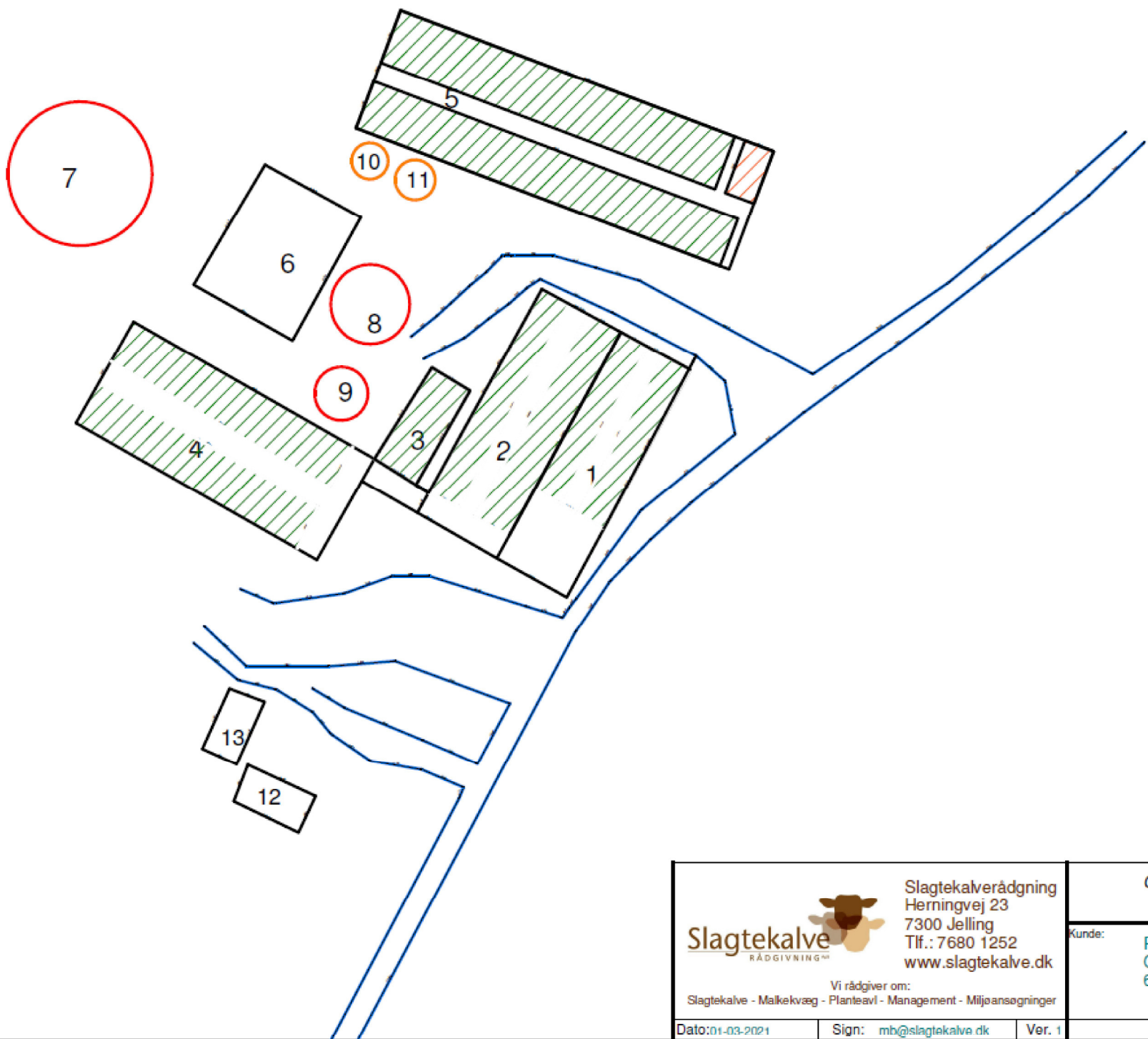
Bilag 2 – Oversigtskort over ejendommen med tilkørselsveje og produktionsareal.

Bilag 1
Staldskitse

Bilag 2 - Oversigtskort over ejendommen

- 1: Start-stald
- 2: Mellem-stald
- 3: Hytteplads
- 4: Slut-stald
- 5: Ny-stald (slutfedestald)
- 6: Foderlade
- 7: Gylletank - 4000 m3
- 8 Gylletank - 1060 m3
- 9: Ajelebeholder - 400 m3
- 10: Ny fodersilo
- 11: Ny fodersilo
- 12: Stuehus
- 13: Garage
- Grøn: Produktionsareal
- Orange: Sygebokse

 <p>Slagtekalverådgning Herningvej 23 7300 Jelling Tlf.: 7680 1252 www.slagtekalve.dk</p> <p>Vi rådgiver om: Slagtekalve - Malkekvæg - Planlægning - Management - Miljøansøgninger</p>	<p>Oversigtsskitse</p>	
	<p>Kunde: Rasmus Nansen Gammelskovvej 9 6534 Agerskov</p>	
<p>Dato: 01-03-2021</p>	<p>Sign: mb@slagtekalve.dk</p>	<p>Ver. 1</p>
<p><small>Må ikke udlånes eller kopieres uden vor tilladelse. Alle mål er opgivet i cm.</small></p>		

Telefonnumre:

Ejeren af husdyrbruget:	28771181
Miljømyndighed:	7376666
Brandvæsen:	112
Falck:	112
Lægevagt:	70110707
Dyrlæge:	21715294
Foderleverandør:	33686000
Elektriker	74833131
Smed:	23257020
VVS:	74826301
Elforsyning:	70151670
Vandforsyning:	81403033

Instruks ved kemikalie-, olie-, mælk- og gylleudslip:

Ved større overløb af gylle, kemikalier, olie eller mælk:

1. RING 112—oplys:
  - Adressen
  - Navn og telefon nr. der ringes fra
  - Hvad og hvor meget der er løbet ud
  - Om der er risiko for forurening af vandløb, søer eller drikkevandsboring
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndigheden
3. Kontakt ejeren af husdyrbruget
4. Forsøg opdæmning for at undgå tilløb til drænbrønd/vandløb/boring. Opdæmning kan foretaget med f.eks. halmballer, jord eller lignende.
5. Modtag brandvæsen/miljømyndighed og udlevér beredskabsplanen samt oversigtskort

På ejendommen er der følgende materiel til rådighed for at afhjælpe situationen:

Brandfarligt oplag på husdyrbruget:

På husdyrbruget er der følgende oplag (maksimale mængder af brandfarligt materiale:

Olie:

1800 liter dieselolietank _Står i mellemstald

Kemikalier:

0 liter ,

Gasser:

0 liter

Halmoplag:

400 baller på Gammelskovvej 5

Handelsgødning:

0 ton

Brand- og evakueringsinstruks:

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp

1. Tilkald brandvæsenet—RING 112—oplys:
  - Adressen
  - Navn og telefon nr. der ringes fra
  - Antal eventuelt tilskadekomne
  - Omfanget af eventuelt undslupne dyr
2. Kontakt ejeren af husdyrbruget
3. iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier. Luk døre og vinduer.
4. Modtag brandvæsenet og udlevér beredskabsplan og oversigtskort
  - Evt. tilskadekomne og dyr, der ikke er reddet i sikkerhed
  - Hvor det brænder
  - Brandens omfang
  - Hvor der er adgangsvej

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Stophaner og hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strøm og vand er vist på oversigtskortet.

Vand:

Hovedhanen er placeret ved:

Brønd i gårdsplads

Stophaner er placeret ved:

Teknik-rum i venstre side af Slutstald

Gyllepumpe :

Afbryder er placeret ved:

Ingen gyllepumpe

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret ved:

Teknik-rum venstre side af Slutstald

Eltavle er placeret ved: Teknikrum

Øvrige forhold:

Instruks ved strømsvigt

Vurdér om dyr vil lide under træk fra varme eller evt. nødopluk.

Tjek om nødoplukket er åben i alle stalde.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller, at der ikke sker forurening , som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på ca. 2. timer ring til elforsyning og forhør om varigheden af udfaldet. Iværksæt eventuelt opstart af nødgenerator.

Øvrige forhold: